

Wuelfahrtsstaat – 20.9.2018

Hues du dech scho mol gefrot, firwat een eigentlech d'Sue vun der Krankekeess erëmkritt wann ee krank gëtt?

Dat ass esou, well et zu Lëtzebuerg eng staatlech Sozialversécherung gëtt, an déi jiddereen, dee schaffe geet, abezilt. Wann een da krank gëtt, bezilt dës Versécherung d'Behandlung. Dëst ass Deel vun eppes méi Groussem, wat Wuelfahrtsstaat oder och nach Sozialstaat genannt gëtt.

E Land mat engem Wuelfahrtsstaat wëll mat verschiddene Moosnamen dofir suergen, dass et all senge Bierger gutt geet an dass jiddwereen un der Gesellschaft kann deelhuefen. Et geet dobäi zum groussen Deel drëm, d'Biergerinnen a d'Bierger virun eventuellen onerwartene Probleemer, wéi eben z.B. Krankheeten, finanziell ofzesécheren. Et geet awer och drëm, d'Biergerinnen a d'Bierger a verschiddene Liewenssituatiounen z'ënnerstëtzen, z.B. mam Kannergeld, wann ee Kanner huet. Aner konkret Beispiller sinn nach d'Aarbechtslosegeld am Fall wou ee seng Aarbecht verléiert, oder och d'Pensiounen.

Et geet dem Wuelfahrtsstaat schliisslech och drëm, der ongläicher Verdeelung vu Räichtum Rechnung ze droen. Well net jiddwereen déiselwecht finanziell Mëttel huet, soll de Staat agräifen, fir sécherzestellen, dass kee fale gelooss gëtt.

Déi éischt Wuelfahrtsstaaten hunn am 19. Joerhonnert ugefaangen z'entstoen. Si waren d'Äntwert op Verännerunge wéi d'Industrialiséierung an d'Grënnung vu Gewerkschaften, déi d'Interesse vun den Aarbechter vertrauden hunn. Dës Aarbechter ware Risiken, wéi z.B. Aarbechtsaccidenter oder Chômage ausgesat. Lues a lues huet sech de Wuelfahrtsstaat a villen industrialiséierte Länner duerch Drock vun den Aarbechter duerchgesat an ass haut a verschiddene Formen op der ganzer Welt ze fannen.

De Wuelfahrtsstaat ass also net an all Land d'selwecht ausgeprägt. Déi verschidde Formen ënnerscheede sech haaptsächlech doran, wéi staark d'Biergerinnen a d'Bierger géint eventuell Risike finanziell ofgeséichert sinn. An den USA z.B. ass de Wuelfahrtsstaat net esou staark ausgeprägt, während déi skandinavesch Länner bekannt si fir hiren immens staarke Wuelfahrtsstaat.

Och zu Lëtzebuerg gëtt et e Wuelfahrtsstaat. Du hues och bestëmmt scho mol vun Aarbechtslosegeld, Kannergeld oder Sozialversécherung héieren. Déi nächste Kéier, wann s de dës Begrëffer héiers, weess de also, dass se Deel vun eppes méi Groussem, nämlech dem Wuelfahrtsstaat sinn.